

2010-12-17

Dnr 43-2010: 852

Skolbeslut för grundskola

efter tillsyn i Kalmarsundsskolan
i Kalmar kommun

Rektorena vid Kalmarsundsskolan.
Norrlidstorget 1
39358 Kalmar

Kalmar kommun
Box 611
39126 Kalmar

Tillsyn i Kalmarsundsskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurs 1–9

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Kalmarsundsskolan och Kalmar kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser som gjorts och de intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

I Kalmarsundsskolan finns goda förutsättningar att höja måluppfyllelsen då lärarna i huvudsak har utbildning för den undervisning de bedriver och då det finns ett stort engagemang för skolan hos såväl elever som hos personal och rektorer. Skolinspektionen noterar att ett målmedvetet arbete har bedrivits när det gäller pedagogiskt ledarskap och värdegrundsarbete, som var två bristområden vid senaste inspektionen år 2003.

Rektorena i Kalmarsundsskolan måste vidta åtgärder så att alla elever ges möjlighet att nå målen för utbildningen. Skolans resultat måste följas upp och analyseras för att utgöra en grund för en ökad måluppfyllelse och så att likvärdig bedömning och betygsättning kan säkerställas.

Elever och personal ser Kalmarsundsskolan som en trygg skola med god stämning såväl mellan elever som mellan vuxna och elever. Som ett led i det förebyggande arbetet för att bibehålla den situationen måste planen mot kränkande behandling utformas i enlighet med författningarnas krav.

Skolinspektionen har i tillsynen av Kalmarsundsskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Alla elever ges inte möjlighet att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen. (Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo 94), 2.2 Kunskaper)
- Individuella utvecklingsplaner upprättas inte enligt författningarnas krav. (7 kap. 2 § grundskoleförordningen)
- Rektorerna tar inte i tillräcklig omfattning ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och att underlaget används för att nå de nationella målen. (Förordning om kvalitetsredovisning i skolväsendet m.m., 2 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar)
- Rektorerna måste genomföra insatser för att säkerställa att bedömning och betygssättning är likvärdig. (Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen, 7 kap. 8 § grundskoleförordningen)
- Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningens krav (14 a kap. 8 § skollagen).
- Beslut om placering i särskild undervisningsgrupp fattas inte enligt förordningens krav. (5 kap. 5 § grundskoleförordningen)

I samband med uppföljningen av den regelbundna tillsynen ska skolan redovisa måluppfyllelsen i svenska och matematik i årskurs 3 och måluppfyllelsen i samtliga ämnen i årskurs 5.

Bedömningarna redovisas i bilaga 2

Rektorer och Kalmar kommun har ansvar för att Kalmarsundsskolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Kalmar kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorerna och Kalmar kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har undervisningsråden Christina Aro Östgren och Anders Kennberg deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Allan Westerdahl
Enhetschef

Robert Holmblad
Utredare/föredragande

Bilagor:

Bilaga 1	Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan
Bilaga 2	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Kalmarsundsskolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Kalmar kommun under läsåret 2010/2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Kalmarsundsskolan den 10 och 11 november. Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett kommunbeslut. Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Kalmarsundsskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Kalmarsundsskolan intervjuades rektorerna, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorerna har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolan

Tabell 1.: Antal elever på Kalmarsundsskolan

Skolan	Antal elever
Förskoleklass	65
Grundskola	614

Källa: Skolans egna uppgifter 2 december 2010

Kalmarsundsskolan ligger i norra delen av Kalmar. Inför läsåret 2009/10 skedde en sammanslagning av två skolor, Bergaviksskolan omfattande förskoleklass och grundskola årskurs 1–6 och Novaskolan med grundskola årskurs 7–9, till Kalmarsundsskolan. Skolan leds av två rektorer som fördelat ansvaret mellan sig så att en har ansvar för förskoleklass och grundskola årskurs 1–5 och en har ansvar för årskurs 6–9. Förutom de två rektorena finns tre biträdande rektorer i skolan.

I skolan finns två så kallade förberedelseklasser för nyanlända elever med utländsk bakgrund, en för årskurserna 1–5 och en för årskurs 6–9. Kalmarsundsskolan har ansvar för organisationen av modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmålet för grundskolorna i kommunen. Skolan undervisar också elever som är mottagna i den obligatoriska särskolan. Dessa elever är integrerade i grundskoleklasserna.

Skolans verksamhet omfattar förutom grundskolan även skolbarnsomsorg. Skolbarnsomsorgen inspekteras på kommunövergripande nivå och beskrivs och bedöms i särskild verksamhetsrapport.

Tillsynsprotokoll för Kalmarsundsskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning och betyg

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Alla elever ges inte möjlighet att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo 94), 2.2 Kunskaper

Motivering:

Skolan har inte redovisat någon samlad bedömning av om alla elever nådde målen i årskurs 3 och årskurs 5.

I årskurs 9 är Kalmarsundsskolans resultat, enligt nationell statistik, lägre än rikets resultat såväl vad gäller genomsnittligt meritvärde som när det gäller andel elever som är behöriga till nationella program och andelen elever som nått målen i alla ämnen. Under åren 2006–2010 har resultaten i skolan varierat kraftigt, men har alla år utom ett varit lägre än rikets resultat. År 2010 var det endast 68,4 procent av eleverna som nådde målen i alla ämnen, 78,9 procent av eleverna var behöriga till nationellt program och det genomsnittliga meritvärdet var 189,1.

Cirka 40 procent av eleverna i skolan är berättigade till modersmålsundervisning. Skolledningen har de senaste två åren förstärkt de specialpedagogiska insatserna och även ökat insatserna när det gäller svenska som andraspråk. Enligt rektorer och lärare har detta arbete börjat ge resultat, men det har ännu inte visat sig i resultaten för årskurs 9.

I samband med uppföljningen av den regelbundna tillsynen ska skolan redovisa måluppfyllelsen i svenska och matematik i årskurs 3 och måluppfyllelsen i samtliga ämnen i årskurs 5.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Individuella utvecklingsplaner upprättas inte enligt författningarnas krav.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

Skolan har regelbundna utvecklingssamtal och vid dessa upprättas individuella utvecklingsplaner.

Enligt grundskoleförordningen ska de individuella utvecklingsplanerna sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. I den framåtsyftande delen av planen ska det beskrivas vilka insatser som ska göras av skolan och vad eleven och vårdnadshavaren kan göra för att eleven ska ha framgång i skolarbetet.

I en del av Kalmarsundsskolans individuella studieplaner framgår det inte vilka insatser skolan avser att göra för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt det är möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. I de flesta fall läggs ansvaret på föräldrar och elever. (Se vidare Skolverkets Allmänna råd för den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen).

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan**Bedömningsområde: Rektorernas ansvar för uppföljning och utvärdering****Bedömning:**

Rektorerna tar inte i tillräcklig omfattning ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och att underlaget används för att nå de nationella målen.

Författningsstöd:

Förordning om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.

2 kap. 2 § skollagen

Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

I Kalmarsundsskolan sammanställs statistik över resultaten på de nationella proven, men ingen annan systematisk uppföljning och analys görs på skolnivå av skolans resultat, utöver uppföljning av betygsresultat. Intervjuerna med lärare och rektorer bekräftar att sådana insatser saknas.

I samband med faktagranskning av Skolinspektionens beslut redovisar rektorerna ett antal åtgärder som vidtagits på systemnivå, såsom förstärkta specialpedagogiska insatser, parallellläggning av svenska som andraspråk och satsningar på extra stöd för elever både på individnivå och i vissa ämnen. Dessa åtgärder har enligt rektorerna vidtagits med utgångspunkt från analyser på individnivå av de elever som slutat årskurs 9.

Skolinspektionen understryker att analyser bör göras på grupp-, klass- och skolnivå för att få ytterligare underlag för åtgärder som ökar elevernas möjligheter att nå målen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan**Bedömningsområde: Rektorernas ansvar för uppföljning och utvärdering****Bedömning:**

Rektorena behöver säkerställa att betygssättningen är likvärdig på skolan.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag

1 kap. 2 § skollagen

Motivering:

Av inspektionen framkommer att det råder osäkerhet om bedömning och betygssättning är likvärdig, framför allt i årskurserna 6–9. Lärarna beskriver att de tar spontan kontakt med varandra i samband med bedömning och betygssättning och att tidigare vissa insatser gjordes på kommunövergripande nivå. De nämner att möjligheten till sambedömning har minskat de senaste åren. Skolan har inte något organiserat forum för diskussioner om bedömning och betygssättning.

Det är viktigt att det förs diskussioner om de lokala tolkningarna av kursplaner och betygskriterier mellan lärare i olika program, årskurser och skolor, både för att inspirera och lära av varandra och för att skapa likvärdiga förutsättningar för undervisningen och bedömningen av elever i skolan och i olika skolor. Rektor ansvarar för att sådana diskussioner kommer till stånd. (Se vidare Skolverkets allmänna råd om det lokala arbetet med tillämpningen av nationella mål och betygskriterier, SKOLFS 2004:23)

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Trygghet och studiero****Bedömning:**

Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningens krav.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

Motivering:

Kalmarsundsskolan har en plan mot kränkande behandling som benämns Rutin för likabehandling, mobbing och kränkande behandling. Till vissa delar uppfyller den lagens krav, men det saknas specifika åtgärder utifrån en aktuell kartläggning vad skolan ska påbörja eller genomföra under året. Enligt skollagen ska en redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts tas in i efterföljande års plan. Av planen ska det även framgå hur eleverna varit delaktiga i arbetet med att ta fram planen.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Rektors beslutsfattande****Bedömning:**

Beslut om placering i särskild undervisningsgrupp fattas inte på ett korrekt sätt.

Författningsstöd:

5 kap. 5 § grundskoleförordningen

Motivering:

Av grundskoleförordningen framgår att särskilt stöd ska ges till elever med behov av specialpedagogiska insatser. Sådant stöd ska i första hand ges inom den klass eller grupp som eleven tillhör.

Om det finns särskilda skäl, får sådant stöd i stället ges i en särskild undervisningsgrupp. Styrelsen ska efter samråd med eleven och elevens vårdnadshavare besluta i fråga om elevens placering i en särskild undervisningsgrupp. I Kalmar kommun är beslut om placering i särskild undervisningsgrupp delegerat till rektor.

Enligt rektorer och lärare är eleverna placerade i den så kallade förberedelseklassen på hela eller delar av undervisningstiden i upp till två år. Enligt Skolinspektionens bedömning är det viktigt att det sker en kartläggning av nyanlända elevers tidigare kunskaper och deras utbildningsbehov. Därefter bör en placering i "vanlig" klass ske så snart som möjligt. Vid behov ska åtgärdsprogram utarbetas och om eleven går kvar i, och har sin huvudsakliga undervisning förlagd till, den så kallade förberedelseklassen ska beslut om placering i särskild undervisningsgrupp fattas.